

Kawża C-464/10

L-Istat Belġjan

vs

Pierre Henfling, Raphaël Davin u Koenraad Tanghe, b'ala kuraturi ta' falliment ta' Tiercé Franco-Belge SA

(talba għal deċiżjoni preliminari mressqa mill-cour d'appel de Mons)

“Tassazzjoni — Sitt Direttiva tal-VAT — Artikolu 6(4) — Eżenzjoni — Artikolu 13B(f) — Logħob tal-ażżard — Servizzi pprovduti minn aġent (rievitur tal-lottu) li jaixxi f'ismu proprju iċda għall-benefiċċju ta' prinċipal li jeżerċita attività ta' bir ta' matri”

Sommarju tas-sentenza

Dispożizzjonijiet fiskali — Armonizzazzjoni tal-liġijiet — Taxxi fuq id-dul mill-bejgħ — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miġjud — Eżenzjonijiet — Eżenzjoni għal-logħob tal-ażżard — Kunett

(Direttiva tal-Kunsill 77/388, Artikoli 6(4) u 13B(f))

L-Artikoli 6(4) u 13B(f) tas-Sitt Direttiva 77/388, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dul mill-bejgħ, għandhom jiġu interpretati fis-sens li, sakemm operatur ekonomiku jopera f'ismu proprju, iċda għall-benefiċċju ta' impriża li teżerċita attività ta' bir ta' matri, fil-bir ta' matri li jaq ta't l-eżenzjoni mit-taxxa fuq il-valur miġjud prevista f'dan l-Artikolu 13B(f), din l-ażżar impriża titqies, skont dan l-Artikolu 6(4), b'ala illi tipprovdi lill-imsemmi operatur provvista ta' matri li taq ta't l-imsemmija eżenzjoni.

(ara l-punt 44 u d-dispożittiv)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-USTIZZJA (Is-Seba' Awla)

14 ta' Lulju 2011 (*)

“Tassazzjoni — Sitt Direttiva tal-VAT — Artikolu 6(4) — Eżenzjoni — Artikolu 13B(f) — Logħob tal-ażżard — Servizzi pprovduti minn aġent (rievitur tal-lottu) li jaixxi f'ismu proprju iċda għall-benefiċċju ta' prinċipal li jeżerċita attività ta' bir ta' matri”

Fil-Kawża C-464/10,

li għandha b'ala suqquett talba għal deċiżjoni preliminari ta't l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-cour d'appel de Mons (il-Belġju), permezz ta' deċiżjoni tas-17 ta' Settembru 2010, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fl-24 ta' Settembru 2010, fil-proċedura

L-Istat Belġjan

vs

Pierre Henfling, Raphaël Davin u Koenraad Tanghe, b'ala kuraturi ta' falliment ta' Tiercé Franco-Belge SA,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Seba' Awla),

komposta minn D. Šváby, President tal-Awla, R. Silva de Lapuerta u T. von Danwitz (Relatur),
Imqallfin,

Avukat Ġenerali: Y. Bot,

Reġistratur: K. Malacek, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-18 ta' Mejju 2011,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal P. Henfling, R. Davin u K. Tanghe, b'ala kuraturi tal-falliment ta' Tiercé Franco-Belge SA, minn O. Bertin, avukat,
- għall-Gvern Belġjan, minn M. Jacobs u L. Van den Broeck kif ukoll minn J.-C. Halleux, b'ala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn D. Recchia, B. Stromsky u C. Soulay, b'ala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni, meqda wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li l-kawża tinqata' mingajr konkluzjonijiet

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 6(4), u 13B(f) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d'ul mill-bejgħ – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima (l-Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva").

2 Din it-talba għet ippreżentata fil-kuntest ta' kawża bejn l-Istat Belġjan u P. Henfling, R. Davin et K. Tanghe b'ala kuraturi ta' falliment ta' Tiercé Franco-Belge SA (iktar 'il quddiem "TFB") fir-rigward ta' rifjut ta' dan l-Istat li jeżenta servizzi mwettqa minn aġenziji ta' matri għal TFB mit-taxxa fuq il-valur miżjud (iktar 'il quddiem il-"VAT").

Il-kuntest ġuridiku

Il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni

3 L-Artikolu 2(1) tas-Sitt Direttiva tissew?etta g?all-VAT “il-provvista ta’ o??etti u servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali”.

4 Skont l-Artikolu 5(1) u (4)(?) ta’ din id-direttiva, huma meqjusa b?ala provvista ta’ o??etti “it-trasferiment tad-dritt ta’ sid li jiddisponi minn proprjetà korporali” kif ukoll “it-trasferiment ta’ merkanzija skond kuntratt li bih tit?allas kummissjoni meta jsir xiri jew bejg?”.

5 L-Artikolu 6 tal-imsemmija direttiva jistipula:

“1. “Provvista tas-servizzi’ tfisser kull operazzjoni [tran?azzjoni] li ma tikkostitwix[xix] provvista ta’ o??etti skond it-tifsira ta’ l-Artikolu 5.

[...]

4. Meta persuna taxxabbli ta?ixxi f’isimha i?da g?all-benefi??ju ta’ persuna o?ra, u tag?mel parti minn provvista ta’ servizzi, hija g?andha titqies li tkun r?eviet u forniet dawk is-servizzi hija stess.

[...]”

6 L-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva, intitolat “E?enzjonijet fit-territorju tal-pajji?”, jipprovdi:

“[...]

B. E?enzjonijet o?rajn

Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?ra tal-Komunità, l-Istati Membri g?andhom je?entaw li ?ej ta?t il-kondizzjonijet li huma g?andhom jistabilixxu g?all-iskopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara ta’ l-e?enzjonijet u tal-prevenzjoni ta’ kwalunkwe e?enzjoni possibbli, evitar u abbu?:

[...]

f) im?atri, lotteriji u forom o?rajn ta’ log?ob [tal-a??ard], so??etti g?all-kondizzjonijet u g?al-limitazzjonijet mfasslin minn kull Stat Membru;

[...]”

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

7 L-Artikolu 10(1) tal-Kodi?i tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar ’il quddiem il-“Kodi?i dwar il-VAT”) jipprovdi:

“Provvista ta’ beni’ tfisser it-trasferiment tad-dritt tal-proprjetarju li jiddisponi minn beni.

B’mod partikolari, dan jikkon?erna t-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta’ beni lil persuna li ser takkwistahom jew tir?evihom ta?t kuntratt li jittrasferixxi proprjetà jew ta?t kuntratt dikjaratorju.”

8 L-Artikolu 13(1) u (2) jipprovdi:

“1. L-a?ent tax-xiri jitqies b?ala xerrej u, fir-rigward tal-prin?ipal tieg?u, bejjieg? tal-beni mixtrija permezz tal-intermedjarju tieg?u; l-a?ent tal-bejg? jitqies bejjieg? u, fir-rigward tal-prin?ipal tieg?u, xerrej tal-beni li jinbieg?u mill-intermedjarju tieg?u”.

2. Jitqies b?ala a?ent mhux biss min ja?ixxi f'ismu proprju jew ta?t isem ta' negozju g?all-benefi??ju ta' prin?ipal, i?da wkoll l-intermedjarju tal-bejg? li jir?ievi ming?and il-bejjieg? jew l-intermedjarju g?all-bejg? li jag?ti lix-xerrej, tkun xi tkun il-kapa?it? tieg?u, fattura, nota ta' debitu jew kwalunkwe kitba o?ra ekwivalenti denominata f'ismu proprju."

9 Skont l-Artikolu 18 tal-Kodi?i dwar il-VAT:

"Provvisa ta' servizzi' tfisser kull tran?azzjoni li ma tikkostitwixxix provvista ta' beni fis-sens tal-kodi?i pre?enti.

Hija partikolarment meqjusa b?ala provvista ta' servizzi, l-e?ekuzzjoni ta' kuntratt li g?andu b?ala su??ett:

[...]

3. il-mandat;

[...]"

10 L-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 20(1) tal-Kodi?i dwar il-VAT jipprovdi:

"[...] meta a?ent jew kwalunkwe intermedjarju, li ja?ixxi ta?t il-kundizzjonijiet previsti fl-Artikolu 13(2), jinvolvi ru?u fil-provvisa ta' servizzi, dan jitqies b?ala li jkun ir?ieva personalment dawn is-servizzi u li jkun ipprovdihom huwa personalment."

11 Skont il-punt 13 tal-Artikolu 44(3) ta' dan il-kodi?i, "l-im?atri, lotteriji u log?ob ie?or tal-a??ard jew log?ob tal-flus, bla ?sara g?all-kundizzjonijiet u l-limiti stabbiliti mir-Re", huma e?enti mill-VAT.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

12 TFB, li ?iet iddikjarata b?ala falluta fis-27 ta' Ottubru 2008, hija kumpannija pubblika b'responsabbilt? limitata rre?istrata g?all-fini ta' VAT fil-Bel?ju li l-attività tag?ha tikkonsisti fil-?bir ta' m?atri, b'mod partikolari fuq it-ti?rijiet ta?-?wiemel fil-Bel?ju u fi Stati o?ra.

13 Fil-kuntest tal-attività tag?ha, hija tu?a netwerk ta' a?enziji locali, imsej?a "ri?evituri tal-lottu", li jinsabu mifruxa mat-territorju kollu tar-Renju tal-Bel?ju. Dawn ir-ri?evituri tal-lottu huma nkarigati li ji?bru l-flus li jintlag?bu mill-?ugaturi fuq ti?rijiet ta?-?wiemel jew fuq avvenimenti sportivi o?ra, li jirre?istraw l-im?atri, li jo?or?u skedi tal-log?ob jew biljetti g?all-?ugaturi kif ukoll li j?allsu r-reb?.

14 Kull ri?evitur tal-lottu huwa marbut ma' TFB permezz ta' ftehim imsejja? "kuntratt ta' kummissjoni".

15 Bis-sa??a ta' dan il-kuntratt, TFB hija s-sid tal-proprjet? kummer?jali mog?tija bi twellija lir-ri?evitur tal-lottu. Hija tqieg?ed g?ad-dispo?izzjoni ta' dan tal-a??ar il-bini bil-provvisa ta' ener?iji ne?essarja, tag?mel l-assigurazzjoni fuq il-bini u ti?gura l-istallazzjoni tas-sinjal li jindika n-negozju kif ukoll i?-?amma tal-post fi stat tajjeb ta' operat.

16 L-imsemmi kuntratt jipprovdi wkoll li TFB tqieg?ed g?ad-dispo?izzjoni tar-ri?evitur tal-lottu l-hardware li bih l-im?atri kollha li jsiru kif ukoll il-?lasijiet tar-reb? iridu ji?u rre?istrati. Il-hardware u d-dokumenti ma?ru?a minn TFB lir-ri?evitur tal-lottu jing?atawlu b?ala depo?itu gratuwitu u jibqg?u proprjet? esklu?iva tag?ha. Ir-ri?evitur tal-lottu jintrabat li ju?a dan il-materjal fdat lil minn TFB b?ala *bonus paterfamilia* u li jinforma lil din tal-a??ar bi kwalunkwe anomalija li jiltaqa' mag?ha waqt l-operat ta' dan il-materjal, bit-tiswija u l-manutenzjoni ta' dan il-materjal ikun imwettaq minn

TFB a spejje? tag?ha.

17 Barra minn hekk, skont il-“kuntratt ta’ kummissjoni” mag?mul ma’ TFB, ir-ri?evitur tal-lottu huwa obligat li josserva r-regoli li jikkon?ernaw il-?bir ta’ m?atri, b’mod partikolari r-re?istrazzjoni, il-kontabbiltà u l-?las tag?hom. Huwa jintrabat li ji?gura l-operat tal-a?enzija tieg?u b’mod regolari u li l-ftu? tag?ha jkun konformi mal-avvenimenti marbuta mal-attivitajiet u mal-prodotti ta’ TFB. Madankollu, huwa g?andu l-jedd li jidde?iedi liberament l-organizzazzjoni tal-a?enzija tieg?u u huwa liberu li jimpjega persunal sabiex jissodisfa l-obbligi tieg?u bl-a?jar mod.

18 TFB tawtorizza lir-ri?evitur tal-lottu sabiex jir?ievi kull tip ta’ m?atra li g?aliha hija awtorizzata, sew skont il-li?i, sew skont it-termini tal-mandat, u t?allih je?er?ita kwalunkwe attività o?ra sakemm din ma tmurx kontra l-li?i dwar l-a?enziji tat-ti?rijiet ta?-?wiemel u li ma ti?ix e?er?itata g?all-benefi??ju ta’ kompetitur dirett ta’ TFB.

19 Skont id-dispo?izzjonijiet ?enerali tar-regolament ta’ TFB, l-operatur tal-a?enzija, l-uniku wie?ed awtorizzat li jirre?istra m?atra, dejjem jista’ jirrifjuta m?atra, kollha kemm hi jew parti minnha, ming?ajr ma jkun obligat li ji??ustifika r-rifjut tieg?u. Barra minn hekk, ?ugatur li jirba? jista’ biss ji?bor ir-reb? tieg?u ming?and ir-ri?evitur tal-lottu li jkun lag?ab g?andu.

20 Ir-ri?evitur tal-lottu jit?allas permezz ta’ kummissjoni, stabbilita b’per?entwali tal-flus li jintlag?bu fuq l-im?atri rre?istrati wara tnaqqis tal-ammonti ta’ rimborsi li jkunu saru. Din il-kummissjoni hija kkalkulata u m?allsa kull xahar minbarra t-tran?azzjonijiet uffi?jali tal-im?atri. Ir-ri?evitur tal-lottu ma jo?ro? l-ebda fattura lil TFB g?all-?bir tal-kummissjoni tieg?u.

21 L-iskedi tal-log?ob ma?ru?a mir-ri?evitur tal-lottu lill-?ugaturi sabiex jitwettqu l-im?atri jsemmu, fuq quddiem fil-parti ta’ fuq tag?hom, isem ir-ri?evitur tal-lottu, in-numru tar-re?istrazzjoni kummer?jali tieg?u, kif ukoll in-numru tal-VAT tieg?u. Barra minn hekk, fuq in-na?a ta’ quddiem ta’ dawn l-iskedi tal-log?ob hemm xi kitbiet mat-truf, ji?ifieri fuq in-na?a t’isfel tal-imsemmija skedi tal-log?ob hemm miktub “Belgische Tiercé” u mbag?ad “Tiercé belge” u fuq in-na?a ta’ fuq tag?hom “Tiercé Franco Belge”. Fuq wara tal-istess skedi tal-log?ob jidher it-test li ?ej, ji?ifieri “Permezz tal-parte?ipazzjoni tieg?u, il-?ugatur jirrikonoxxi li jifhem u jissottometti ru?u g?all-klaw?oli tar-regolamenti tal-S.C.P.M.U. belge, tal-S.A.Tiercé Franco belge u ta’ Bingoal”.

22 Matul kontroll, li nbeda fix-xahar ta’ Lulju 2000, l-amministrazzjoni fiskali Bel?jana kkonstatat li l-kummissjoni li r?evew ir-ri?evituri tal-lottu bejn l-1 ta’ Jannar 1997 u l-31 ta’ Di?embru 2000 ma ?ietx so??etta g?all-VAT. Peress li r-ri?evituri tal-lottu kienu ja?dmu g?all-benefi??ju ta’ TFB u li, g?aldaqstant, l-attività tag?hom kellha tkun su??etta g?all-VAT, din l-amministrazzjoni, fix-xahar ta’ Novembru 2001, innotifikat lil TFB b’ammont addizzjonali ta’ VAT, b’?ieda ta’ multi u ta’ interessi moratorji fir-rigward tal-VAT dovuta fuq l-imsemmija kummissjoni.

23 TFB ppre?entat rikors quddiem il-qorti tal-Prim’Istanza ta’ Liège u talbet li din tidde?iedi li l-VAT ma kinitx dovuta fuq il-kummissjoni inkwistjoni peress li, g?all-fini tal-applikazzjoni tal-le?i?lazzjoni dwar il-VAT, ir-ri?evituri tal-lottu kellhom jitqiesu b?ala a?enti li jintervjenu fil-kuntest ta’ provvista ta’ servizzi e?entati minn din it-taxxa.

24 Permezz ta’ sentenza tal-20 ta’ Settembru 2004, l-imsemmija qorti laqq?et it-talba ta’ TFB. Fuq appell tal-Istat Bel?jan, il-qorti tal-appell ta’ Liège ikkonfermat id-dispo?izzjonijiet kollha ta’ din is-sentenza permezz ta’ sentenza tal-5 ta’ Ottubru 2005. Il-Cour de cassation annullat din is-sentenza u rrinvijat il-kwistjoni quddiem il-qorti tar-rinviju.

25 L-ewwel nett, din il-qorti e?aminat il-kuntratt li jorbot lil TFB mar-ri?evituri tal-lottu u dde?idiet li mill-g?aqda tal-elementi intrinsi?i u estrinsi?i ta’ dan il-kuntratt jirri?ulta li r-ri?evituri tal-lottu r?evew ming?and TFB l-inkarigu kuntrattwali li ji?bru u jirre?istraw im?atri fil-kuntest ta’ kuntratt ta’

kummissjoni u mhux fil-kuntest ta' kuntratt ta' mandat. Barra minn hekk, din il-qorti tosserva li l-Artikolu 13(2) tal-Kodiċi dwar il-VAT ineżistenti kull interess dwar il-kwistjoni ta' jekk l-intermedjarju a'ixxiex b'ala mandatarju jew inkella b'ala a'ent b'kummissjoni. Hija kkonkludiet li r-rievituri tal-lottu intervenew direttament f'isimhom proprju, skont il-kuntratt ta' kummissjoni, fil-provvista ta' servizzi li jinkludu r-reġistrazzjoni tal-imatri u l-klas tar-reb g'all-benefiċċju ta' TFB.

26 It-tieni nett, il-qorti tar-rinviju tfittex li tistabbilixxi jekk il-kummissjoni m'allsa minn TFB lir-rievituri tal-lottu hijiex e'entata mill-VAT. Peress li qieset li, f'dan ir-rigward, is-soluzzjoni tal-kawża prinċipali tiddependi mill-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, il-qorti tal-appell ta' Mons iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domanda preliminari li hejja:

“L-Artikoli 6(4) u 13B(f) tas-Sitt Direttiva, għandhom jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu l-għoti ta' e'enzjoni mit-taxxa fuq is-servizzi pprovduti minn a'ent li ja'ixxi f'ismu stess i'da għan-nom ta' mandant [prinċipal] li jorganizza provvisti tas-servizzi previsti fl-imsemmi Artikolu 13B(f) [...]”

Fuq id-domanda preliminari

27 Permezz tad-domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk l-Artikoli 6(4), u 13B(f) tas-Sitt Direttiva għandhomx jiġu interpretati fis-sens li huma jipprekludu l-għoti ta' e'enzjoni mill-VAT għal servizzi pprovduti minn a'ent li jinvolvi ru u f'ismu proprju, i'da għall-benefiċċju ta' prinċipal li jorganizza l-provvista ta' servizzi msemmija fl-imsemmi Artikolu 13B(f). B'mod iktar partikolari, din id-domanda hija ffukata fuq kif tiġi ttrattata, mill-perspettiva tal-VAT, ir-relazzjoni bejn imprija li te'her'ita attività ta' bir ta' matri u operatur ekonomiku li jinvolvi ru u fil-bir tal-imatri f'ismu proprju i'da għall-benefiċċju tal-imsemmija imprija.

28 Skont l-Artikolu 13B(f), tas-Sitt Direttiva, imatri, lotteriji u forom o'rajn ta' logħob [tal-a'ard] huma e'entati mill-VAT, bla s'sara għall-kundizzjonijiet u għal-limitazzjonijiet mfasslin minn kull Stat Membru.

29 Din l-e'enzjoni hija mmotivata minn kunsiderazzjonijiet prattiċi, peress illi t-tranżazzjonijiet tal-logħob tal-a'ard ma humiex adattati għall-applikazzjoni tal-VAT u mhux, b'alma huwa l-ka' għal qerti provvisti ta' servizzi ta' interess ġenerali mwettqa fis-settur soġjali, min'abba x-xewqa li jiġi għurat, għal dawn l-attivitàjiet, trattament iktar favorevoli fil-qasam tal-VAT (ara s-sentenzi tat-13 ta' Lulju 2006, *United Utilities*, C-89/05, ġabra p. I-6813, punt 23, u tal-10 ta' unju 2010, *Leo-Libera*, C-58/09, p. I-5189, punt 24).

30 It-tranżazzjoni ta' matri mni'la fl-imsemmija dispożizzjoni hija kkaratterizzata bl-għoti ta' opportunità ta' reb lill-uġaturi u, b'ala korrispettiv, bl-a'ettazzjoni tar-riskju li dan ir-reb irid jiġi ffinanzjat (sentenza *United Utilities*, i'itata iktar 'il fuq, punt 26).

31 Minn dan, il-Qorti tal-Ġustizzja kkonkludiet li l-provvista ta' servizzi ta' “call centre”, magħmula għall-benefiċċju ta' organizzatur ta' matri bit-telefon u li tinkludi l-a'ettazzjoni ta' matri għan-nom tal-organizzatur mill-persunal tal-persuna li tipprovd i-imsemmija servizzi, ma tikkostitwixxi tranżazzjoni ta' matri fis-sens tal-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva u għaldaqstant, ma tistax tibbenefika mill-e'enzjoni tal-VAT prevista f'din id-dispożizzjoni (sentenza *United Utilities*, i'itata iktar 'il fuq, punt 29).

32 Issa, il-kawża prinċipali tidistingwi ruha fuq diversi aspetti minn dik li tat lok għas-sentenza *United Utilities*, i'itata iktar 'il fuq. Fil-fatt, min-na'wa da, l-attività ta' ri'evitur tal-lottu hija differenti minn dik tal-hekk imsejja “call centre” b'mod partikolari peress li r-rievituri tal-lottu huma magħrufa mill-uġaturi, li huma jistgħu jirrifjutaw im'atra ming'ajr ma jkun obligati li ji'ustifikaw dan ir-rifjut u li huma inkarigati wkoll li jallsu r-reb lill-uġaturi. Min-na'wa l-o'ra, il-kawża li tat lok għall-imsemmija sentenza kienet tikkon'erna l-a'ettazzjoni ta' matri f'isem l-

organizzatur tagħhom, filwaqt li d-domanda magħmula fil-kawża prinċipali tikkontempla espressament is-sitwazzjoni ta' operatur ekonomiku li jinvolvi ru?u fil-bir tal-imsemmija m?atri g?all-benefi??ju tal-organizzatur tal-im?atri, i?da f'ismu proprju.

33 Tali involviment f'ismu proprju jfisser li, kuntrarjament g?all-ka? fil-kawża li tat lok g?as-sentenza United Utilities, i??itata iktar 'il fuq, kif huwa ppre?i?at fil-punt 27 tagħha, ir-rabta legali ma titnissilx direttament bejn il-?ugatur u l-impri?a li g?all-benefi??ju tagħha l-operatur li jinvolvi ru?u jkun qiegħed ja?ixxi, i?da bejn dan l-operatur u l-?ugatur, minn na?a, u bejn dan l-operatur u l-imsemmija impri?a, min-na?a l-o?ra.

34 F'dak li jikkon?erna t-trattament ta' tali intermedjarju mill-perspettiva tal-VAT, l-Artikolu 6(4) tas-Sitt Direttiva tipprovdi li persuna taxxabbli li ta?ixxi f'isimha proprju i?da g?all-benefi??ju ta' ?addie?or tinvolvi ru?ha fi provvista ta' servizzi, titqies li r?eviet u pprovdiet dawk is-servizzi hija stess.

35 Barra minnhekk, din id-dispo?izzjoni to?loq finzjoni legali ta' ?ew? provvisti ta' servizzi identi?i pprovduti konsekuttivament. Bis-sa??a ta' din il-finzjoni, l-operatur, li jinvolvi ru?u fil-provvista ta' servizzi u li jikkostitwixxi l-a?ent, l-ewwel nett jitqies li r?ieva s-servizzi inkwistjoni tal-operatur li g?all-benefi??ju tiegħu huwa jkun qiegħed ja?ixxi, li huwa l-prin?ipal, qabel ma jipprovdi, it-tieni nett dawn is-servizzi personalment lill-klijent. Minn dan jirri?ulta li, fir-rigward tar-relazzjoni legali bejn il-prin?ipal u l-a?ent, ir-rwol rispettiv tagħhom ta' fornitur ta' servizzi u ta' min i?allas huwa invertit b'mod fittizju g?all-finijiet tal-VAT.

36 Peress li l-Artikolu 6(4) tas-Sitt Direttiva jaqa' ta?t it-Titolu V ta' din id-direttiva, intitolat "Operazzjonijiet taxxabbli", u li huwa miktub b'mod ?enerali ming?ajr ma jinkludi restrizzjonijiet f'dak li g?andu x'jaqsam mal-kamp ta' applikazzjoni tiegħu jew mal-portata tiegħu, il-finzjoni ma?luqa minn din id-dispo?izzjoni tikkon?erna wkoll l-applikazzjoni tal-e?enzjonijiet tal-VAT previsti mis-Sitt Direttiva. Minn dan jirri?ulta li, jekk il-provvista ta' servizzi, li fiha l-a?ent jinvolvi ru?u, hija e?entata mill-VAT, din l-e?enzjoni tapplika wkoll g?ar-relazzjoni legali bejn il-prin?ipal u l-a?ent.

37 Din il-konklu?joni tapplika wkoll g?all-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva, dwar tran?azzjonijiet ta' m?atri. Fil-fatt, meta mqabbla ma e?enzjonijiet o?ra, din l-e?enzjoni ma g?andhiex karatteristi?i li ji??ustifikaw li ji?i limitat il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 6(4) ta' din id-direttiva u li teskludi l-im?atri minnha. Barra minn hekk, fil-kuntest tal-applikazzjoni ta' din l-a??ar dispo?izzjoni, il-fatt li l-imsemmi Artikolu 13B(f) ma jipprovdi g?al e?enzjoni tal-provvisti ta' intermedjarji jew ta' negozjar, ma g?andhiex rilevanza, sakemm tali e?enzjoni hija espressament prevista fl-Artikolu 13B(a) u (d) tas-Sitt Direttiva.

38 Kuntrarjament g?al dak li jsostni l-Gvern Bel?jan, lanqas il-prin?ipju tan-newtralità fiskali ma jipprekludi l-applikazzjoni tal-e?enzjoni tal-VAT prevista fl-Artikolu 13B(f) tas-Sitt Direttiva fir-relazzjoni bejn il-prin?ipal u l-a?ent, minkejja li l-kummissjoni m?allsa lil mandatarju li ja?ixxi f'ismu proprju u g?all-benefi??ju tal-mandant hija su??etta g?all-VAT. Fil-fatt, hekk kif jirri?ulta mill-Artikolu 6(4) tas-Sitt Direttiva, din stess tipprovdi regoli partikolari g?all-provvisti ta' servizzi pprovduti minn a?ent, li ja?ixxi f'ismu proprju i?da g?all-benefi??ju ta' ?addie?or, li huma differenti minn dawk li jirregolaw il-provvisti pprovduti minn mandatarju li ja?ixxi f'ismu proprju u g?all-benefi??ju ta' ?addie?or.

39 Fir-rigward tal-kwistjoni dwar jekk ir-ri?evituri tal-lottu fil-kaw?a prin?ipali, waqt il-?bir tal-im?atri, ja?ixxux effettivament f'isimhom proprju fis-sens tal-Artikolu 6(4) tas-Sitt Direttiva, kwistjoni mqajma mill-Gvern Bel?jan, g?andu ji?i kkonstatat li d-domanda mag?mula, li hija miktuba b?alma tinsab f'dan il-paragrafu, hija bba?ata fuq il-premessa li l-imsemmija ri?evituri tal-lottu jaqg?u ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tieg?u.

40 Fil-kuntest tal-pro?edura stabbilita fl-Artikolu 267 TFUE, hija ?uri?dizzjoni tal-qorti nazzjonali li tkun qed tisma' kaw?a dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 6(4) tas-Sitt Direttiva li tinvestiga, fid-dawl tal-fatti kollha tal-kaw?a, u b'mod partikolari tan-natura tal-obbligi kuntrattwali tal-operatur ekonomiku kkon?ernat fir-rigward tal-klijenti tieg?u, jekk l-imsemmija kundizzjoni ta' din id-dispo?izzjoni hijiex issodisfatta jew le (ara, f'dan is-sens, f'dak li jikkon?erna l-Artikolu 26 tas-Sitt Direttiva, is-sentenzi tat-12 ta' Novembru 1992, Van Ginkel, C?163/91, ?abra p. I?5723, punt 21, kif ukoll tat-13 ta' Ottubru 2005, ISt, C?200/04, ?abra p. I?8691, punti 19 u 20).

41 Madankollu, il-Qorti tal-?ustizzja, li qed tintalab tag?ti risposta utli lill-qorti nazzjonali, g?andha ?urisdizzjoni sabiex tag?tiha indikazzjonijiet ibba?ati fuq il-pro?ess tal-kaw?a prin?ipali kif ukoll mill-osservazzjonijiet bil-miktub u orali li tressqu quddiemha, li jkun tali li jippermettu lill-qorti nazzjonali tag?ti de?i?joni g?all-kaw?a konkreta li hija ntalbet tidde?iedi dwarha (ara s-sentenzi tal-11 ta' Di?embru 2007, International Transport Workers' Federation u Finnish Seamen's Union, C?438/05, ?abra p. I?10779, punt 85, kif ukoll tat-13 ta' April 2010, Bressol et, C?73/08, p. I?2735, punt 65).

42 Fir-rigward tal-attività tar-ri?evituri tal-lottu fil-kaw?a prin?ipali, g?andu ji?i enfasizzat li jekk il-kundizzjoni relattiva g?all-fatt li l-persuna taxxabbli trid ta?ixxi f'isimha proprju i?da g?all-benefi??ju ta' ?addie?or, li tidher fl-Artikolu 6(4) tas-Sitt Direttiva, g?andha ti?i interpretata fuq il-ba?i tar-relazzjonijiet kuntrattwali inkwistjoni, hekk kif jirri?ulta mill-punt 40 ta' din is-sentenza, xorta jibqa' l-fatt li l-operat tajieb tas-sistema komuni tal-VAT stabbilita permezz ta' din id-direttiva je?tie?, min-na?a tal-qorti tar-rinviju, verifika konkreta li tistabbilixxi jekk, fid-dawl tad-data kollha tal-ka?, l-imsemmija ri?evituri tal-lottu, matul il-?bir tal-im?atri kinux effettivament qeg?din ja?ixxu f'isimhom proprju.

43 F'dan ir-rigward, g?andu jittie?ed inkunsiderazzjoni b'mod partikolari l-fatt li l-e?er?izzju tal-attività tag?hom je?tie?x jew le awtorizzazzjoni mill-awtoritajiet pubbli?i, li l-iskedi tal-log?ob ma?ru?a mir-ri?evituri tal-lottu jsemmu l-isem ta' TFB, li l-klijenti ja??ettaw, skont l-informazzjoni li tidher fuq dawn l-iskedi, li jissottomettu ru?hom g?all-klaw?oli tar-regolament ta' din il-kumpannija, li l-proprjetà kummer?jali u?ata mir-ri?evituri tal-lottu g?andha t-tabella tal-imsemmija kumpannija li hija l-proprjetarja tag?ha u li, quddiem il-fatti fil-kaw?a prin?ipali, ir-ri?evituri tal-lottu ja?ixxux jew le b?ala mandatarji. Min-na?a l-o?ra, l-e?istenza eventwali ta' dispo?izzjoni nazzjonali fil-qasam tal-VAT li testendi l-finzjoni legali prevista fl-Artikolu 6(4) tas-Sitt Direttiva lil hinn mill-kriterji stabbiliti f'din id-dispo?izzjoni ma titti?idx inkunsiderazzjoni fil-kuntest tal-verifika li tippermetti li ji?i stabbilit jekk ir-ri?evituri tal-lottu a?ixxewx f'isimhom proprju jew le. Fil-fatt, jekk il-kundizzjonijiet b?al dawk li jirri?ultaw mill-Artikolu 6(4) tas-Sitt Direttiva wa?du, ma kinux sodisfatti, l-e?enzjoni mill-VAT prevista fl-Artikolu 13B(f) ta' din id-direttiva f'dak li jikkon?erna l-im?atri ma tkunx tapplika g?all-kaw?a prin?ipali.

44 Minn dak li jippre?edi jirri?ulta li t-twe?iba g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-Artikoli 6(4), u 13B(f) tas-Sitt Direttiva g?andhom ji?u interpretati fis-sens li, sakemm operatur ekonomiku jopera f'ismu proprju, i?da g?all-benefi??ju ta' impri?a li te?er?ita attività ta' ?bir ta' m?atri, fil-?bir ta' m?atri li jaqa' ta?t e?enzjoni mill-VAT prevista f'dan l-Artikolu 13B(f), din l-a??ar impri?a titqies, skont dan l-Artikolu 6(4), b?ala illi tipprovdi lill-imsemmi operatur provvista ta' m?atri li taqa' ta?t l-imsemmija e?enzjoni.

Fuq l-ispejje?

45 Peress li l-proġedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuta għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jiġi allsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Is-Seba' Awla) taqta' u tiddeċiedi:

L-Artikoli 6(4), u 13B(f) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima, għandhom jiġu interpretati fis-sens li, sakemm operatur ekonomiku jopera f'ismu proprju, iġda għall-benefiċċju ta' impriża li teherġita attività ta' bir ta' matri, fil-bir ta' matri li jaqa' ta' t eżenzjoni mill-VAT prevista f'dan l-Artikolu 13B(f), din l-ażżar impriża titqies, skont dan l-Artikolu 6(4), b'ala illi tipprovdi lill-imsemmi operatur provvista ta' matri li taqa' ta' t l-imsemmija eżenzjoni.

Firem

* Lingwa tal-kawża: il-Franċiża.